

Eigen-Wijs

Een trimestriële uitgave van **VONAC** vzw, de pedagogische begeleidingsdienst & navormingscentrum van **VOOP** vzw – Vlaams Onderwijs OverlegPlatform.

Jaargang: 9

Nummer: 27, april 2010.

In dit nummer vind je:

Wegwijs

Voorwoord (p. 1)

(...de volgende en opnieuw...)

Wie, waar & hoe? (p.2)

(...met weer een zeer trouw team...)

Kijken in de School

"De Simonnetschool."

Door Paul Lauwers (p.3)

(De zoektocht van een directeur.)

April thema

"CVO's werken aan kwaliteit."

Door Johan Royeaerd (p.6)

(Johan laat ons kijken in de 'kwaliteitsbox'.)

Prikbord

Onder deze rubriek kan een ieder die zich geroepen voelt zijn opmerkingen, vragen, suggesties en dergelijke kwijt. (p.10)

Agenda

Wat voor interessants is er te doen? (p.16)

Wegwijs

Voorwoord:

Terwijl de prille lentezon haar eerste stralen hartoverwarmend over onze speelplaatsen strooit, schrijven wij aan de alweer laatste nieuwsbrief van dit schooljaar. 'Wat gaat de tijd toch snel!', denk ik dan.

De volgende nieuwsbrief luidt de 10de jaargang in: 'Schrijf ik al tien jaar lang drie keer per jaar dit voorwoord?' denk ik dan.

Met de blik op de toekomst trekken we deze kar ook volgend schooljaar verder richting kwaliteit in begeleiding en ondersteuning. 'Wat een geweldig team!', denk ik dan.

Katty Elias

Veel zonnig leesplezier!

Wat is jouw mening omtrent deze publicaties?
Laat het ons weten en mail naar onze eindredactie!

Colofon:

✉ Verantwoordelijke uitgever voor deze nieuwsbrief is Katty Elias, Van Lerijslaan 162 te 2850 Boom.

📄 Eindredactie: Katty Elias - k Elias@vub.ac.be of

📖 **Eigen-Wijs** verschijnt trimestrieel, met een oplage van 79 exemplaren.

Wie, waar & hoe:

- ☑ *Katty Elias* (k Elias@vub.ac.be), tel: 02/629 24 50 – voorzitter, coördinator en eindredacteur
- ☑ *Jeanine Billens* (jbillens@vub.ac.be), tel: 02/629 24 51 - ondervoorzitter
- ☑ *Isabelle Janssens* (Isabelle.janssens@vub.ac.be) - penningmeester
- ☑ *Christiane Samaey* (csamaey@vub.ac.be), tel: 02/629 12 20 - pedagogisch adviseur kleuter, lager onderwijs
- ☑ *Johan Royeaerd* (johan.royeaerd@fulladsl.be), tel: 0486/031 131 – pedagogisch adviseur secundair en volwassenenonderwijs

📍 Wij zijn gevestigd op het volgende adres:

VONAC vzw

p/a VUB-IDLO – lokaal 3B210
Pleinlaan 2
1050 Brussel

📖 Meer en andere informatie (o.a. deze en alle vorige nieuwsbrieven) vind je ook op onze website: www.VOOP.be

Vragen? Opmerkingen? Geef ons gerust een seintje!

Kijken in de School

De Simonnetschool.

Paul Lauwers
Directeur

Toen ik op maandag 4 januari 2004 voor het eerst aan een schoolbord stond, na 16 jaar omzwervingen in de privésector, was dat met een grote tevredenheid en een enorme motivatie om kinderen te begeleiden en te vormen. Ik wou daar de voldoening vinden die ik in het harde zakenleven al even kwijt was. Ik wou ook een gezonder evenwicht zoeken tussen werk en gezin. Alle gezinsleden steunden mij dan ook met deze sprong in het ongewisse: een goedbetaalde, vaste baan opgeven om in de onzekerheid van interims te duiken. Een onzekere periode, maar ook een harde tijd: niet alleen lesgeven, maar ook nog de lerarenopleiding volgen, omdat ik vroeger “enkel” de diploma’s marketing en boekhouden behaalde.

Medio juni 2009 kijk ik al verlangend uit naar de Grote Vakantie. Weer tijd om met het gezin te spenderen, na de razende drukte dat een schooljaar toch steeds opnieuw met zich meebrengt. Ik lees de weekendkrant en bemerk in *Vacature* een advertentie voor een directeur basisschool.

Aangepord door mijn echtgenote, die vindt dat de jobomschrijving precies op mijn profiel is geënt, dien ik mijn kandidatuur in. De selectieprocedure leidde uiteindelijk tot mijn aanwerving. Er waren 26 kandidaten: zegt hopelijk iets over mij, maar zegt veel meer over de Simonnetschool: een parel in het Vlaamse onderwijs waar velen willen werken.

De Simonnetschool, opgericht in 1880 door mevrouw Simonnet, is een onafhankelijke, pluralistische basisschool te Sint-Martens-Latem. In Sint-Martens-Latem, een fusiegemeente met ongeveer 9000 inwoners, zijn er 3 basisscholen: een gemeentelijke basisschool met 2 vestigingsplaatsen (Latem en Deurle), een vrije katholieke basisschool met 2 vestigingsplaatsen (idem) en wij (Latem). We organiseren traditioneel kleuter- en lager onderwijs en we tellen een 200-tal leerlingen. Gezien onze goede reputatie komt een redelijk aandeel van onze leerlingen uit de omliggende gemeenten bij ons naar school.

We volgen de leerplannen van het OVSG, we zitten in een netoverschrijdende scholengemeenschap met gemeenschapsscholen; zelf zijn we een vrije gesubsidieerde niet-confessionele school. Kortom, we houden niet van vakjes en weigeren om er zelf in eentje te gaan zitten.

Onze school heeft, zoals alle scholen, een pedagogisch project waarvan we denken dat het de moeite waard is. Wij proberen onze inspanningen, onze uitstappen, onze leerprocessen consequent te spiegelen aan dat project. Een duidelijke missie zorgt er voor dat leerkrach-

ten, ouders, leerlingen en alle andere actoren op een lijn zitten en dit zorgt voor een groter rendement.

In dat project heeft onze school een decennialange traditie. We focussen op 4 facetten: met name cultuur, Frans, beweging en, het woord klinkt oubollig, wellevendheid.

Frans: taalsensibilisering en initiatie gebeurt van in het instapklasje. Bij de kleuters bouwen we dit op via Franse liedjes, via het aanbrenge van basiswoorden,... De kleuters leren al enkele telwoorden in het Frans. Vanaf het eerste leerjaar geven we 3x per week 40 minuten Franse les. In de derde graad komen daar de lessen van het officiële lesrooster bovenop.

Verschillende leerkrachten volgen doorgedreven nascholingen. We werken aan de opbouw van een verticale leerlijn gaande van de kleuterklassen tot het 6de leerjaar. De klas titularis van L6, kon via de afdeling Internationale Relaties van het departement Onderwijs zelfs een week op taalstage naar Spa. Ondertussen genieten alle collega's van de informatie en tips die ze daar mee kreeg.

Cultuurbeleving: zoals alle scholen gaan ook wij naar toneel, naar een filmvoorstelling, op leeruitstap Deze uitstappen worden vooraf in de lessen uitgewerkt en krijgen nadien een verwerking in de lessen muzische vorming, waarbij de leerlingen zelf aan de slag gaan. Alle klassen werken samen op de muzische maandagen. Zo bvb hielden we onlangs een poëzientoonstelling n.a.v. de Gedichtendag (L5 werkte samen met een docente van de Kunstacademie).

Tweejaarlijks houden we een Franse avond, waar cultuur en Frans elkaar ontmoeten in een show, uitgevoerd door onze leerlingen. Het brengt de ouders en de leerkrachten samen voor een gezellige avond bij een stuk Franse kaas en een glaasje Franse wijn. De participatie, de betrokkenheid van de ouders bij de schoolwerking is voor ons immers van groot belang. Ook het schoolfeest overgieten we met een cultureel sausje.

Beweging: alle klassen nemen deel aan de SVS- schoolsport namiddagen. Er staan ons dit jaar nog 2 (!) sportdagen te wachten. We promoten bewegingstussendoortjes in de klassen.

Wellevendheid: we verwachten van onze leerlingen dat ze zich correct gedragen en we zijn daar streng in. Respect, zorgzaam omspringen met materiaal en beleefdheid zijn normen waarop we niet toegeven. Onze leerlingen zijn ambassadeurs van onze school, we verwachten dan ook dat ze zich binnen en buiten de school als dusdanig gedragen.

Uiteraard houden we de ogen open voor wat er **in de maatschappij en in de wereld** gebeurt. We organiseerden dit schooljaar al acties voor een project in Sri Lanka, we steunden de slachtoffers van de aardbeving in Haïti, L6 bezocht het Vredeshuis in Gent en bestudeerde de kinderrechten.

Leerlingen vormen en zelfstandigheid bijbrengen kan pas als ze verantwoordelijkheid krijgen. Dit schooljaar startten we een leerlingenraad op. Maandelijks wisselen we van gedachten en kunnen de leerlingen voorstellen formuleren. Soms zijn het grote ideeën, soms kleine. Soms snel te realiseren, soms onhaalbaar. Eén realisatie hebben ze alvast bin-

nen: op vrijdag 12 februari, de laatste dag voor de krokusvakantie en bovendien carnavaldag, serveerden we 's middag - op verzoek van de leerlingen - frietjes!

In zo een project stapte ik graag mee. Ik kan me geen andere school voorstellen waar ik directeur zou willen zijn. Dit schooljaar groeien we naar elkaar toe, de collega's en ik leren elkaar beter kennen. Hier en daar stroomlijn ik de initiatieven. Ik probeer ze vooral bekend te maken bij de buitenwereld. Want dat stel ik in het onderwijs al te vaak vast: scholen ontwikkelen tal van prachtige initiatieven, maar "verkopen" ze te weinig. Waardering dwing je onder meer af door te tonen waarmee je bezig bent, door te vertellen waarom je iets doet en wat je ermee kan bereiken bij de kinderen.

April thema

CVO's werken aan kwaliteit.

Johan Royeaerd
Pedagogisch Adviseur SO + CVO

Kwaliteitsopvolging is sinds het verschijnen van het kwaliteitsdecreet op 8 mei 2009 een vaste waarde binnen elke school. Meer zelfs, al wie onderwijs of vorming organiseert dient op een systematische manier aan kwaliteitszorg te werken. Zo ook de Centra voor Volwassenenonderwijs. VOCVO, het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs, heeft hierbij een forse steun in de rug gegeven door het (laten) ontwikkelen van de 'Kwaliteitsbox'.

Situering

Een van de veranderingen binnen het Departement Onderwijs (in het kader van Beter Bestuurlijk Beheer) is de creatie van het Agentschap voor Kwaliteit in Onderwijs en Vorming, kortweg AKOV. Deze nieuwe instelling is verantwoordelijk voor zowel het bepalen van de te behalen normen (eindtermen bv.) als voor de opvolging ervan (via Inspectie bv.). Het is de Inspectie die oordeelt of de centra (of scholen) hun kwaliteit voldoende op peil weten te houden... of weten te brengen. Hiertoe kan gekeken worden naar zaken als beleidsvoerend vermogen, missie en visie, aanwezige processen etc. De pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt de centra hierbij.

Kwaliteitszorg opvolgen: ja... maar hoe?

Er bestaan veel instrumenten om kwaliteit op te volgen. De meeste zijn ontwikkeld voor de bedrijfswereld of voor grotere organisaties, waar de processen dan ook navenant complex zijn. Voor de onderwijswereld zijn er ook verschillende instrumenten op poten gezet. Deze vertrekken doorgaans van bestaande kaders of systemen. Zo zijn ze veelal gebaseerd op het EFQM-model, ontwikkeld door de European Foundation for Quality Management. Een aantal modellen zijn ontwikkeld voor het secundair onderwijs en sommige zijn –met wisselend succes- vertaald naar het basisonderwijs. Maar voor het volwassenenonderwijs is er eigenlijk geen specifiek, eigen instrument.

Daarom heeft VOCVO het initiatief genomen om voor de CVO's en voor de CBE's (Centra voor Basiseducatie) een bruikbaar instrument te laten concipiëren. Een extern advieskantoor (Amand Dewaele Consulting) werd daarvoor onder de arm genomen. Met behulp van een werkgroep, bestaande uit directies van CVO's en CBE's, werd het instrument stap voor stap uitgewerkt. Eind vorig jaar konden de eerste delen gepresenteerd worden.

De 'Kwaliteitsbox'

Het idee is om letterlijk een doos vol kwaliteitsopvolgingsinstrumenten te bouwen. 'Doos' wordt hier inderdaad een box met daarin een CD-rom, een aantal grote enveloppen en een heel deel uitgeprinte versies van de samenstellende delen, aangevuld met oefen- en werkbladen, uitleg over gebruik, tijdsinvestering en dergelijke meer.

Het basisidee vertrekt van de 'Deming'-cirkel. Deze PDCA-cirkel is in kwaliteitskringen een welbekend kader. De letters staan respectievelijk voor **Plan**, **Do**, **Check** en **Act**. Zeg maar: plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen. Deze vier stappen komen in de opmaak van de Kwaliteitsbox de hele tijd terug. Er wordt vertrokken van een analyse van de eigen organisatiecultuur: via de *Organiscoop*. Dan komt het grote werk met het opstellen van een beleidsplan. Dit gebeurt via zeven stappen. Bij elke stap hoort één van de hoger vermelde enveloppen. Eenmaal dit beleidsplan klaar is, wordt het vertaald naar uitvoering: het procesmanagement brengt dit in kaart. Dan komt een evaluatiefase, die grotendeels als een zelfevaluatie is opgesteld. Hiertoe is de *Centroscoop* ontwikkeld. Als deze verwerkt is komt er zicht op verbeteracties, die via projectmanagement vorm krijgen. En zo kom je terug bij het begin en kan je na verloop van tijd een nieuwe *Organiscoop* uitvoeren, om te zien of de beoogde verbeteringen zich ook effectief hebben voorgedaan.

De Organiscoop

De Organiscoop maakt eigenlijk een foto van je hele organisatiecultuur. Die foto wordt gemaakt per persoon. Die personen kunnen in een representatieve groep zitten, maar je kan de oefening evenzeer met de hele groep aan medewerkers doen. En je kan subgroepen maken om subculturen in kaart te brengen. De Organiscoop kijkt binnen zes domeinen naar organisatiecultuur: kenmerken van de organisatie, leiderschap, medewerkers, mentaliteit, beleid & strategie, en prestatieresultaten. Daarnaast is er ook nog een algemeen beeld van de organisatie (toch per groep van maximum 12 medewerkers die het instrument hebben ingevuld). Voor elk van deze domeinen wordt de organisatiecultuur in beeld gebracht als een mix van vijf culturen: personencultuur, takencultuur, machtscultuur, functiecultuur en empowerment-cultuur. Het invullen van de vragenlijst neemt zowat 15 à 20 minuutjes in beslag en uit de geautomatiseerde verwerking komen een hele reeks visuele resultaten. Deze nemen de vorm aan van 'spinnen': per domein staan de relatieve sterktes van de vijf culturen in een vijfhoek weergegeven. Boeiend is bovendien dat niet enkel de actuele cultuur gescoord wordt, maar evenzeer de gewenste. Uit de vergelijking van beide zijn zinvolle suggesties te halen naar beleidsplanning toe.

Het beleidsplan

De Organiscoop geeft het centrum zowat een foto van de toestand hier-en-nu. Het beleidsplan zal van deze basissituatie vertrekken. Dit beleidsplan werkt met zeven fasen, die telkens een eigen envelop in de kwaliteitsbox hebben. Momenteel zijn nog slechts de eerste drie fasen helemaal uitgewerkt. Inderdaad krijgt de hele box stap per stap vorm én wordt geleerd van de ervaringen van de centra die met deelaspecten reeds aan de slag zijn gegaan.

Fase één is het opstarten van het hele gebeuren door het samenstellen van een projectgroep. Dit is een soort locomotiefgroep, die de vele wagons binnen een school meetrekt in dit (toch wel uitgebreide) kwaliteitszorgproject. Fase twee is het opstellen van een eigen missie (en eventueel visie). Deze dient aan een aantal criteria te beantwoorden. Fase drie behelst het verzamelen van de gegevens, die moeten toelaten het beleidsplan ook van inhoud te voorzien. Dit is een uitgebreide fase met nogal wat werk (vooral nogal wat 'huiswerk'). Er komen veel gesprekken, heel wat opzoekwerk, de nodige integraties en dergelijke aan te pas. Al dat materiaal wordt dan in de vierde fase verwerkt. Ook dit heeft wel wat voeten in de aarde. Er wordt hier uitgegaan van een grondige sterkte-zwakke analyse, met tevens aandacht voor bedreigingen en mogelijkheden. Uiteindelijk is het de bedoeling dat alles vertaald wordt in meetbare doelstellingen, opgesteld via een systeem van onderliggende criteria (fase vijf). Eenmaal dit volbracht gebeurt nog een vertaling naar de strategie: de inzet van mensen en middelen wordt in deze fase zes uitgewerkt. Fase zeven tenslotte is de uiteindelijke redactie van het beleidsplan en de opvolging daarvan.

Doorheen dit hele proces is er ook een blijvende aandacht voor communicatie en overleg met de Inrichtende Macht/Raad van Bestuur. Het hele opstellen van het beleidsplan neemt dan ook een aanzienlijk aantal vergaderingen in beslag. En het neemt aardig wat tijd: zowat een vol schooljaar ben je in de weer om een goed uitgebalanceerd beleidsplan op te stellen volgens de vele stapstenen die de Kwaliteitsbox aanreikt.

En dan... de uitvoering

Beleidsplan klaar, besproken met de Raad van Bestuur, overlegd (in de loop van de rit) met je medewerkers (en deels met externe belanghebbenden)... en dan kan je beginnen. Dan komt inderdaad het uitvoeren van de vele acties of initiatieven die in het beleidsplan zijn opgenomen. Dit gebeurt met wat de Kwaliteitsbox het 'procesmanagement' noemt. Zoals reeds aangehaald zijn we met de implementering van de Kwaliteitsbox momenteel nog maar aan het begin: Organiscoop en fases 1 & 2 van het beleidsplan. Dus het procesmanagement mag nog even in de kast blijven zitten. Datzelfde geldt dan natuurlijk ook voor de stappen die later komen: de zelfevaluatie via de Centroscoop en de daaruit voortvloeiende verbeteracties, die via het projectmanagement vorm krijgen. Maar daarvoor is het (gelukkig) nog even te vroeg.

Waar staan we nu?

Natuurlijk doen elk van onze drie VOOP-Centra voor Volwassenenonderwijs nu ook reeds aan kwaliteitszorg. In het ene centrum is dit reeds meer uitgewerkt dan in het andere, maar overal is een goede basis aanwezig. Een van onze CVO's werkt ook al met een centrumspecifiek beleidsplan voor de komende jaren. Dit wordt vanzelfsprekend niet overboord gegooid maar zal net gebruikt worden als toetssteen en zal verder geoptimaliseerd worden.

De Organiscopen zijn momenteel met een representatieve subgroep uitgevoerd. De interpretatie van die resultaten loopt. Vanuit de ondersteuning die via VOCVO beschikbaar is komen voor de komende maanden de eerste twee fases van het beleidsplan eraan. Daarin zal onder andere zeer concreet gekeken worden naar het optimaal formuleren van beleidsdoelstellingen. De externe consultant enerzijds en de beide account managers (= pedagogische adviseurs) van VOCVO, die voor onze CVO's werken, anderzijds, zorgen voor een permanente ondersteuning om dit hele proces tot een goed einde te brengen.

En dat duwtje in de rug zal af en toe wel nodig zijn. De hele Kwaliteitsbox vergt niet alleen veel input van heel wat mensen, het vergt ook veel tijd, en het vergt een goede dosis gezond verstand om het vele materiaal zinvol te integreren en correct te interpreteren. Afhankelijk van wat er reeds aan materiaal is gaan we nu per school bekijken hoeveel energie en tijd in elk van de samenstellende delen van de Kwaliteitsbox realistisch kunnen geïnvesteerd worden. De hele oefening dient inderdaad haalbaar te zijn: het moet leefbaar blijven voor de mensen. Inderdaad zijn het ook hier weer dezelfde leerkrachten en dezelfde secretariaatsmedewerkers en dezelfde directeurs die dit alles er 'moeten bij nemen'.

Vandaar dat per school een eigen pad zal uitgetekend worden. Hierbij zal gekeken worden welk deel van het via de Kwaliteitsbox aangereikte materiaal zal gebruikt worden en welk deel we in de box laten. Zeker het optimaal gebruik maken van wat er al is kan hierbij helpen. En uiteindelijk is het belangrijkste wat er met dit alles gebeurt, hoe verbeteracties vorm kunnen krijgen, hoe cursisten en personeel kunnen merken dat kwaliteit niet enkel een papieren verhaal is maar een leven van vlees en bloed. Met, door en voor mensen. En misschien zitten in het hele gebeuren ook wel mogelijkheden voor onze secundaire en basisscholen? Maar da's een vraag die ook nog een tijdje in de wachtkamer mag blijven... maar toch ook weer niet te lang.

Prikbord

Deze rubriek staat open voor eenieder die zich geroepen voelt iets te vragen, te suggereren, op te merken, te informeren...

Gezocht: pedagogisch adviseur basisonderwijs

VONAC vzw is op zoek naar een pedagogisch adviseur voor de 7 scholen in het basisonderwijs, waarvan vijf scholen buitengewoon basisonderwijs aanbieden.

Het betreft een mandaat van 40% (equivalent van 2 werkdagen per week) in CODO-statuut (Contractuele Departement Onderwijs). Indiensttreding op **1 september '10**.

Wij bieden:

- Mogelijkheid tot thuiswerk/ gemeenschappelijk bureau aan de Vrije Universiteit Brussel (campus Etterbeek, lokaal 3B210)
- Kmvergoeding (met aantoonbaarheid)
- Laptop (aangeleverd en voor professioneel gebruik)
- Mogelijkheid tot bijscholing
- Werken in klein team
- Boeiend en afwisselend werk

Wij vragen:

- Diploma hoger of universitair onderwijs, bij voorkeur met een diploma van lerarenopleiding.
- Minimum vijf jaar ervaring binnen het onderwijs, bij voorkeur in gewoon en/of buitengewoon basisonderwijs.

🔔 Een gedetailleerde functieomschrijving vind je op onze website www.voop.be of kan je bekomen bij Katty Elias - k Elias@vub.ac.be .

BodyTalk: werken aan zelfwaardering

Jongeren helpen bij het ontwikkelen van een goed zelfbeeld is een belangrijke taak in de opvoeding. Een positief zelfbeeld is een belangrijke basis voor een goede geestelijke en lichamelijke gezondheid. Het kan hen zelfs beschermen tegen eetstoornissen, obesitas, maar ook tegen verslavingsproblemen, depressie, enz.

De BodyTalk workshop is gericht op het ontwikkelen van eigenwaarde, zelfwaardering, goede sociale contacten en vaardigheden om te leren omgaan met problemen of als je niet lekker in je vel zit.

Het lespakket, bestemd voor leerkrachten van 11- tot 14-jarigen, werd opgesteld door Eet-expert.be, een Belgische organisatie van deskundigen in eet- en gewichtsproblemen, in samenwerking met klinisch en gezondheidspsycholoog dr. Greta Noordebos, verbonden aan de universiteit Leiden en de Nederlandse Academie voor Eetstoornissen. BodyTalk kwam tot stand met de steun van Dove.

🔔 Materiaal en advies over dit thema is te vinden op www.tijdvoorechteschoonheid.be of www.eetexpert.be of via mail info@eetexpert.be.

Advies over OD XX

De Vlor bracht advies uit over onderwijsdecreet XX. Dat verzameldecreet bevat maatregelen die de minister wil laten ingaan op 1 september 2010. Een overzicht van de belangrijkste opmerkingen.

De raad vindt het positief dat de overheid de competenties voor de beroepsopleidingen waarvoor geen erkende beroepskwalificaties bestaan in alle onderwijsniveaus op de dezelfde manier wil vastleggen – dat is immers transparanter. Over de referentiekaders en hun vertaling in beroepsopleidingen – kan de overheid echter niet beslissen zonder de onderwijsverstrekkers en de sectoren te consulteren.

De voorbije maanden bleef de inschrijvingsproblematiek brandend actueel. De mogelijkheid om te experimenteren met een aanmeldingsprocedure verlengt OD XX nu met één schooljaar. De Vlor vindt dat logisch, maar vindt dat de evaluatie van deze regeling nu heel snel moet gebeuren, en niet alleen door het LOP. De raad vraagt om ook een evaluatie te plannen op een hoger niveau en om op basis daarvan zo snel mogelijk een gedragen en globale oplossing uit te werken.

De Vlor wijst opnieuw op de onrechtvaardigheid dat cursisten in het hoger beroepsonderwijs en in de specifieke lerarenopleiding geen beroep kunnen doen op studiefinanciering.

Naar aanleiding van de oprichtingsstop voor type 7 pleit de Vlor opnieuw voor een snelle oplossing voor het onderwijs aan leerlingen met autisme.

De Vlor vraagt om voor de oprichting van scholen niet langer alleen de parameters bevolkingsdichtheid en afstand te gebruiken, maar ook andere demografische parameters zoals geboortecijfer, gezinssamenstelling, leeftijdsopbouw, enz. Hij vindt dat de beperkte mogelijkheden tot herstructurering de prangende capaciteitsproblemen in het basisonderwijs niet kunnen opvangen.

De raad kan zich vinden in de plannen voor een tweede onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers (OKAN), maar vindt dat de overheid dat de scholen niet kan opleggen, omdat ze daarvoor geen bijkomende middelen uittrekt.

Hij heeft ook bedenkingen bij de zeer ruime mogelijkheden tot vrijstelling die OD XX in het hele secundair onderwijs creëert.

In afwachting van een nieuw decreet over het deeltijds kunstonderwijs worden de tijdelijke projecten verlengd tot 31 augustus 2013. De Vlor vindt dat terecht, maar vraagt om met de wijziging van de voorwaarden op basis van de eindrapporten te wachten tot 1 september 2011.

De raad vraagt om in OD XX een vangnet te creëren voor studenten die wegens langdurige ziekte een deel van hun leerkrediet verliezen.

Bron: In beraad. Nieuwsbrief van de Vlaamse Onderwijsraad, jrg. 19, nr.1. Eerste trimester 2010.

🔔 Meer informatie vindt je op www.Vlor.be > Adviezen > Algemene Raad.

Rovers in het Biezebos!

Jeugdauteur Marc de Bel schreef 'Rovers in het Biezebos!'. In het kader van Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (EDO) is het verhaal ook beschikbaar als lespakket voor leerkrachten uit het basisonderwijs.

Een lespakket bestaat uit 20 boekjes, een leerkrachtenhandleiding en een cd-rom met teksten, tekeningen en muziek.

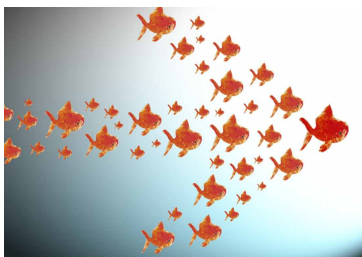

Bron: MOSwijzer Milieuzorg op school

🔗 Je kan het lespakket bestellen via Educatief materiaal – dienst NME:
<http://www.lne.be/themas/natuur-en-milieueducatie/algemeen/educatief-materiaal/bestellen-1>

Handboek Beleidvoerend vermogen.

Het handboek Beleidvoerend vermogen aan derde editie toe. Zopas verscheen de derde aflevering van het losbladige 'Handboek Beleidvoerend vermogen'. Het handboek werd ontwikkeld door Uitgeverij Politeia met als doel het proces van beleidvoerend vermogen te ondersteunen en te versterken. Het accent ligt niet zozeer op het managen en organiseren van een schoolstructuur, maar vooral op het beleid dat een school kan voeren om de eigen professionaliteit in functie van het 'leren van de lerenden' te vergroten.

**BELEIDVOEREND
VERMOGEN**

politeia

Aanleiding voor het publiceren van het boek was het nieuwe Kwaliteitsdecreet dat sinds 1 september 2009 van toepassing is. Het decreet stuurt de regelgeving rond inspectie en pedagogische begeleiding vrij ingrijpend bij. De school zelf krijgt meer autonomie en verantwoordelijkheid voor haar onderwijskwaliteit: ze moet "beschikken over het beleidvoerend vermogen dat haar in staat stelt om zelfstandig een kwaliteitsvol beleid te voeren."

In de derde aflevering van het losbladig handboek vind je drie nieuwe bijdragen:

1. "Pedagogische projecten maken school: drie nieuwe methodescholen stampen zichzelf uit de grond", waarin de auteurs de oprichting en het beleid van de nieuwe scholen onder de loep nemen;

2. In zijn artikel "In het verleden behaalde resultaten geven geen garantie voor de toekomst..." bespreekt professor Marc Vermeulen hoe scholen zich het best kunnen richten op de toekomst;
3. "Lokaal flankerend onderwijs" ten slotte pleit voor een flankerend onderwijsbeleid omdat dat het intern beleidvoerend vermogen van de school flankeert of versterkt.

🔔 Uitgeverij Politeia n.v., Ravensteingalerij 28, 1000 Brussel, tel.: 02/289.26.11,
info@politeia.be of www.politeia.be

Gewoon buitengewoon.

Een boek van Ellen Verspeeten: autisme herkenbaar gemaakt voor kinderen vanaf 7 jaar in een publicatie van uitgeverij EPO en Autisme Centraal.

Ward is dol op treinen, op zich niet zo speciaal maar Ward kan er wel uren over praten, gaat elk weekend met zijn papa naar de treinen kijken en als hij tekent... zijn het vaak treinen. In de klas zit Ward vaak een beetje apart en ook op de speelplaats loopt hij wel eens helemaal alleen. Hij reageert een beetje vreemd op andere kinderen en zijn klasgenootjes stellen zich dan ook heel wat vragen. Ze lijken zich ook wel eens te ergeren aan het feit dat voor Ward soms andere regels gelden.

Gelukkig is er Noor, Wards vriendinnetje. Zij neemt Ward gewoon zoals hij is, en past zich een stukje aan hem aan zodat ze samen toch plezier kunnen beleven. Noor weet dat Ward autisme heeft, ook al begrijpt ze nog niet helemaal wat dat precies is...

Met een pedagogische leidraad door Autisme Centraal.

🔔 Meer informatie: www.epo.be - www.autismecentraal.com.

Humor en onderwijs

Bron: <http://risingtide.org.uk/files/rt/Cartoon%20-%20walk2skool.jpg> (raadpleging 6 april 2010)

Abonnementenservice

Iedereen waar we aan dachten heeft een exemplaar van deze nieuwsbrief in de bus gekregen. Toch zullen er geïnteresseerden tussen de mazen van het geheugen geglipt zijn. Vergeef het ons en wees niet boos; laat ons gewoon even weten wie ook nog graag een exemplaar wil ontvangen en we sturen graag dit en alle andere komende nummers op!

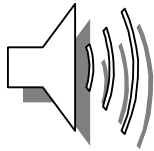
Contacteer Katty: E-mail: keliass@vub.ac.be

Adres : **VONAC vzw**

P/a VUB/IDLO, lokaal 3B210

Pleinlaan 2

1050 Brussel

Agenda¹

De Grote Verkeerstoets

Op **donderdag 27 mei 2010** biedt de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) alle lagere scholen in Vlaanderen voor het eerst de kans om met het vijfde leerjaar deel te nemen aan de Grote Verkeerstoets. Een primeur in Vlaanderen! Op dezelfde dag zullen duizenden kinderen een digitale verkeerstoets kunnen afleggen. Aan de hand van foto's en filmpjes moeten de leerlingen binnen een bepaalde tijd 25 meerkeuzevragen beantwoorden die handelen over vijf verschillende onderwerpen: verkeerstekens, kruispunten, buiten het stadscentrum, binnen het stadscentrum en in het dorp.

Bron: MOSwijzer Milieuzorg op school

🔔 Klassen van het vijfde leerjaar die willen deelnemen, moeten op voorhand inschrijven via de website www.verkeerstoets.be. De leerkracht krijgt een paswoord voor elke leerling. Inschrijven kan vanaf 22 februari tot 30 april 2010.

🔔 Info? Inneke Goyvaerts, inneke.goyvaerts@verkeerskunde.be, tel.: 015/44 61 32.

VOCVO

Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (Vocvo) stelt binnenkort een gloednieuwe elektronische uitgave voor: de VaSEV LLL. VaSEV staat voor Vragenlijst Studie- en Examenvaardigheden. Het is een gebruiksvriendelijk detectie-instrument, speciaal ontwikkeld voor volwassenen die een opleiding volgen. De VaSEV LLL brengt eventuele moeilijkheden die tijdens de studie optreden, in kaart. Zo kunnen leerkrachten, cursistenbegeleiders en studentenbegeleiders daar tijdens hun begeleiding rekening mee houden.

De VaSEV LLL werd ontwikkeld op basis van wetenschappelijk onderzoek door Eric Depreeuw (KU Leuven), Sven Vanneste (Universiteit Antwerpen), Sylvie Steenhaut (Katho West-Vlaanderen) en Erna Van den Eynde. De Federatie Tweedekansonderwijs Vlaanderen was tijdens het onderzoek en bij de ontwikkeling een belangrijke partner.

¹ In deze rubriek is het niet onze bedoeling het totale aanbod van nascholingen, lezingen, cursussen, enz in Vlaanderen weer te geven. De selectie gebeurt willekeurig, zonder wie of wat dan ook te willen bevoordelen of benadelen.

Dit instrument meet meerdere vormen van bijzonder gedrag. Over twee belangrijke gedragingen, namelijk faalangst en uitstelgedrag bij volwassenen, organiseert Vocvo onderstaande vormingen.

Faalangstreductie: tweedaagse vorming

Faalangst (zowel actieve als passieve) kan bij cursisten en studenten zeer negatieve gevolgen hebben: vroegtijdig afhaken, onderpresteren, niet aanvatten van een studie waarvoor de leerder wel het potentieel heeft, verlenging van het leertraject ... Daarnaast heeft faalangst natuurlijk ook een grote impact op het psychisch en lichamelijk welbevinden van cursisten en studenten.

Heel wat aspecten met betrekking tot faalangst komen aan bod tijdens deze vorming. De VaSEV-LLL wordt gepresenteerd als detectie-instrument. Verder bespreken we diverse modellen, signaalfiches en het gevoel van eigenwaarde. Er gaat ruime aandacht naar technieken om veranderingen te bewerkstelligen in voelen, denken en gedrag. Tijdens de vorming krijgen de deelnemers tips die nuttig zijn voor alle leerkrachten in hun dagelijkse klaspraktijk.

🔔 Voor wie? Psychologen, pedagogen, maatschappelijk werkers

Trainer: Erna Van den Eynde, psycholoog, pedagoog, psychotherapeut met jarenlange ervaring in het geven van faalangstreductietrainingen in het tweedekansonderwijs (ernavde@yahoo.com)

🔔 Data: dinsdag 4 mei 2010 en dinsdag 11 mei 2010 (van 9.00 tot 16.30 uur)

🔔 Plaats: Vocvo, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen

🔔 Inschrijven: vóór 28 april via het [inschrijvingsformulier 'Faalangstreductie'](#) op de Vocvo-website of per mail naar Miriam.Berghmans@vocvo.be

🔔 Prijs: 120 euro (21 % btw inbegrepen)

Start to study. Een aanpak van uitstelgedrag bij volwassen cursisten

Uitstelgedrag kennen wij allemaal, maar bij sommige cursisten en studenten kan dit zulke proporties aannemen dat de kans op slagen in het gedrang komt. Voor velen is het een bijna onmogelijke taak dit patroon op hun eentje te doorbreken. Deskundige begeleiding is dan aangewezen.

Tijdens deze vormingsdag is er eerst aandacht voor de verkenning van het uitstelgedrag. Normaal of chronisch? Voordelen en nadelen? Veralgemeend of beperkt tot de studie? Oorzakelijke factoren? Ook algemene informatie over gedragsverandering komt aan bod, waarna we overgaan naar de aanpak van uitstelgedrag met onder andere het 'Start to Study'-programma, technieken om de motivatie te verhogen, het leren om adequate doelen te stellen, de zorg voor een goed timemanagement. Tot slot krijg je tips die nuttig zijn voor alle leerkrachten en docenten in hun dagelijkse lespraktijk.

🔔 Voor wie? Psychologen, pedagogen, maatschappelijk werkers, ervaren cursistenbegeleiders

Trainer: Erna Van den Eynde, psycholoog, pedagoog, psychotherapeut met jarenlange ervaring in het geven van 'Start to Study'-trainingen in het tweedekansonderwijs (ernavde@yahoo.com)

🔔 Datum: dinsdag 18 mei 2010 (van 9.00 tot 16.30 uur)

🔔 Plaats: Vocvo, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen

🔔 Inschrijven: vóór 28 april via het [inschrijvingsformulier 'Start to Study'](#) op de Vocvo-website of per mail naar Miriam.Berghmans@vocvo.be

🔔 Prijs: 60 euro (21 % btw inbegrepen)

Dag van de socio-emotionele leerlingbegeleider

Socio-emotionele leerlingbegeleiding is een belangrijk thema voor alle scholen. Op donderdag **3 juni** a.s. vindt op de UA-Campus Drie Eiken te Wilrijk de zesde 'Dag van de socio-emotionele leerlingbegeleider s.o.' plaats.

Prof. dr. Maarten Vansteenkiste (UGent) start de dag met een plenum getiteld "Wat als studieplezier ontbreekt? Het belang van kwaliteit van motivatie". Vervolgens kan u kiezen uit interactieve workshops of lezingen over o.m. genderverschillen, straffen op school, faalangst, druggebruik, zelfzorg van de leerlingbegeleider, coachen van leerlingen, kindermishandeling, emotionele pijn bij jongeren, kansarmoede en jongerencultuur.

🔔 Voor meer details en inschrijvingen: bezoek de website www.ua.ac.be/cno of mail naar cno@ua.ac.be

